

Lajitteluopas kotitalouksille

KIERTOKAPULA

www.kiertokapula.fi

Kotitalousjätteiden syntypaikkalajittelu on edellytys niiden hyödyntämiselle. Jokainen vaikuttaa omilla valinnoillaan ja toimillaan siihen, paljonko jätteitä syntyy, miten ne pystytään hyödyntämään ja päätyvätkö jätteet niille tarkoitettuun käsittelyyn. Jokainen talous vastaa omista jätteistään ja niiden päätymisestä asianmukaiseen keräysjärjestelmään. Tähän velvoittaa jo jätelaki. Jokaisella on myös vastuu tuottamiensa jätteiden aiheuttamista kustannuksista.

Sekajäte aiheuttaa suurimmat kustannukset kuluttajille. Syntyvien jätteiden laatu taas vaikuttaa lajittelun helppouteen ja hyötykäyttöön päätyvien jätteiden määrään. Mitä vähemmän jätettä syntyy, sitä pienempi on lajittelun ja koko jätehuollon työmäärä ja kustannukset.

Jätteiden lajittelumahdollisuudet kannattaa suunnitella mahdollisimman sujuviksi, jotta kotona kaikki pystyvät helposti hoitamaan oman osuutensa. Keittiön lajitteluasiat kannattaa laittaa mahdollisimman helposti tavoitettaviksi ja sopivan kokoisiksi. Mikäli omalla kiinteistöllä ei ole hyötyjätteiden keräysastioita, lajitellut jätteet tulee toimittaa yleisiin keräyspisteisiin.

Erilliskerätty biojäte

KYLLÄ

- hedelmien ja vihannesten kuoret
- lihan ja kalan perkuujätteet
- kahvinporot, suodatinpaperit ja teepussit
- ruoantähteet
- kananmunankuoret
- kuivuneet ja pilaantuneet elintarvikkeet

EI

- biohajoavat pussit
- multa ja haravointijätteet -> erilliseen vastaanottoon tai kuiva- tai sekajätteeseen (pakattuna)
- lemmikkien ulosteet ja häkkien siivousjätteet
-> kuiva- tai sekajätteeseen (pakattuna)

Valuta biojätteestä nesteet pois. Pakkaa ne muoviseen tai paperiseen pussiin. St1 valmistaa biojätteestä nestemäistä liikennepolttoainetta Hämeenlinnassa. Prosessista erotetut muovipussit hyödynnetään energiana.

Kuivajäte

KYLLÄ

- muovi ja styroksi, vaipat ja tekstiilit
- lautasliinat ja käsipyyhepaperit
- posliini ja keramiikka
- hehkulamput ja kuumuutta kestävä lasi
- ikkuna- ja peililasi hyvin pakattuna
- C-, VHS-kasetit, CD:t, DVD:t

EI

- **biojäte** -> *biojäteastiaan tai kompostoriin*
- **hyötyjätteet, joille on järjestetty keräyspisteet**
- **sähkö- ja elektroniikkalaitteet** -> *erilliseen vastaanottoon*
- **vaaralliset jätteet** -> *erilliseen vastaanottoon*

Kuivajäteastian sisältö toimitetaan sellaisenaan energiahyötykäyttöön Ekokemille Riihimäelle. Jätevoimalassa poltetusta kuiva- ja sekajätteestä saatavasta energiasta tuotetaan kaukolämpöä ja sähköä.

Sekajäte

KYLLÄ

- kuivajäte + biojäte = sekajäte

EI

- **hyötyjätteet, joille on järjestetty keräyspisteet**
- **sähkö- ja elektroniikkalaitteet** -> *erilliseen vastaanottoon*
- **vaaralliset jätteet** -> *erilliseen vastaanottoon*

Sekajäteastian sisältö toimitetaan sellaisenaan energiahyötykäyttöön Ekokemille Riihimäelle.

Sekajätettä kerätään kiinteistöillä, joilla biojätettä ei tarvitse määräysten mukaan lajitella erikseen ja joilla sitä ei kompostoida. Sekajätteenä kuiva- ja biojätteet kerätään samaan pussiin.

Metalli

KYLLÄ

- säilykepurkit ja pantittomat juomatölkit
- alumiinivuoat ja -foliot
- kattilat, pannut ja teflonastiat
- tyhjät maalipurkit ja aerosolipullot
- metallikorkit ja tuubit (korkilla suljettuna)

EI

- isot metalliromut -> erilliseen vastaanottoon
- sähkö- ja elektroniikkalaitteet -> erilliseen vastaanottoon
- paristot ja akut -> erilliseen vastaanottoon
- hehkulamput -> kuiva- tai sekajätteeseen
- kahvi- ja perunalastupussit -> kuiva- tai sekajätteeseen

Huuhtelee pakkaukset. Laita metalli irrallisena ja litistettynä keräysastiaan. Keräysmetalli jalostetaan metalliteollisuuden raaka-aineeksi ja siitä valmistetaan uusia metallituotteita.

Lasi

KYLLÄ

- lasipurkit
- lasipullot

EI

- posliini ja keramiikka -> kuiva- tai sekajätteeseen
- kristalli ja hehkulamput -> kuiva- tai sekajätteeseen
- energiansäästölamput, led-lamput ja loisteputket
-> sähkölaiteromun vastaanottoon
- opaali- eli maitolasi (valkoinen lasi), ikkuna- ja peililasi, auton tuulilasi -> kuiva- tai sekajätteeseen
- kuumuutta kestävä lasi (uunivuoat, kahvipannut, juomalasit yms.) -> kuiva- tai sekajätteeseen

Huuhtele pakkaukset. Muovipullot eivät kuulu lasinkeräykseen!

Keräyslasista valmistetaan pääosin lasivillaa eristeeksi, osa käytetään uusiolasin raaka-aineena ja osa menee maanrakennuskäyttöön korvaamaan maa- ja kiviaineeksi.

Jätteiden lajitteluohjeet kotitalouksille

PAPERI

- sanoma- ja aikakauslehdet
- puhelinluettelot, mainoslehtiset
- pehmeäkantiset kirjat
- kirjekuoret
- kopiopaperit ja tulosteet

EI

- narut, teipit, muovit
- kartonki, pahvi
- lautasliinat, käsipyyhepaperit
- kääre- tai lahjapaperit

KARTONKI

- kartonkipakkaukset (esim. keksipaketit)
- kopiopaperin kääreet
- askartelukartongit ja piirustukset
- aaltopahvi ja voimapaperi
- talous- ja wc-paperihylsyt
- paperikassit ja -pussit
- kartonkitölkkit huuhdeltuna (myös folioidut)

SEKAJÄTE

- kuivajäte
- biojäte

EI

- hyötyjätteet, joille on järjestetty keräyspisteet
- sähkö- ja elektroniikkalaitteet
- vaaralliset jätteet

LASI

- lasipurkit
- lasipullot

EI

- posliini ja keramiikka
- kristalli ja hehkulamput
- energiansäästölamput, led-lamput, loisteputket
- opaali- eli maitolasi (valkoinen lasi)
- ikkuna- ja peililasi, auton tuulilasi
- kuumuutta kestävä lasi (uunivuoat, kahvipannut, juomalasit yms.)

METALLI

- säilykepurkit- ja pantitomat juomatölkit
- alumiinivuoat ja -foliot
- kattilat, pannut ja teflonastiat
- tyhjät maalipurkit ja aerosolipullot
- metallikorkit ja tuubit (korkilla suljettuna)

EI

- isot metalliromut
- sähkö- ja elektroniikkalaitteet
- paristot, akut
- kahvi- ja perunalastuspussit

SÄHKÖ- JA ELEKTRONIKKALAITEROMU

- pakastimet ja jääkaapit
- televisiot ja monitorit
- pienet SE-laitteet, kuten videot, keittimet jne.
- isot kodinkoneet, kuten liedet, pesukoneet jne.
- valaisimet, loisteputket
- energiansäästölamput, led-lamput
- tietokoneet ja oheislaitteet
- lämmittimet ja työkalut, kuten porat, trimmerit jne.

KUIVAJÄTE

- muovit ja styroksi
- vaipat ja tekstiilit
- posliini ja keramiikka
- hehkulamput ja kuumuutta kestävä lasi
- ikkuna- ja peililasi hyvin pakattuna
- C-, VHS-kasetit, CD:t, DVD:t

EI

- biojäte
- hyötyjätteet, joille on järjestetty keräyspisteet
- sähkö- ja elektroniikkalaitteet
- vaaralliset jätteet

VAARALLINEN JÄTE eli ONGELMAJÄTE

- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- akut, kytkin-, jarru- ja jäähdytinesteet
- maalit, liimat, lakat ja kovetteet
- liuottimet ja ohenteet
- hapot ja emäkset
- vahvat puhdistusaineet
- elohopea kuumemittarit

Vanhentuneet
LÄÄKKEET apteekkiin
alkuperäispakkauksissa

BIOJÄTE

- hedelmien ja vihannesten kuoret
- lihan ja kalan perkuujätteet
- kahvinporot, suodatinpaperit ja teepussit
- ruoantähteet
- kananmunankuoret
- kuivuneet ja pilaantuneet elintarvikkeet

EI

- biohajoavat pussit
- multa ja haravointijätteet
- lemmikkien ulosteet ja häkkien siivousjätteet

ERIKSEEN KULJETETTAVA JÄTE

- huonekalut ja metalliromut
- maa-ainekset, hiekoitus-hiekka
- puutarhajätteet
- autot ja autonrenkaat
- remontti- ja rakennusjäte
- sähkö- ja elektroniikkalaitteet
- vaaralliset jätteet

PARISTOT ja pienakut
niitä myyviin liikkeisiin

Lisää lajitteluohjeita
neuvonnastamme:
075 753 0011

Jätteiden keräyspisteet
löytyvät osoitteesta:
www.kierratys.info

www.kiertokapula.fi

Kartonki

KYLLÄ

- kartonkipakkaukset (esim. keksipaketit)
- kopiopaperin kääreet
- askartelukartongit ja piirustukset
- aaltopahvi ja voimapaperi
- talous- ja wc-paperihylsy
- paperikassit ja -pussit
- kartonkitölkit huuhdeltuna (myös folioidut)
- kananmunakennot

Huuhtele ja kuivata nestekartonki. Pakkauskuidusta valmistetaan hylsykartonkia, josta tehdään paperi- ja tekstiilikuiturullissa käytettäviä hylsyjä. Kartonkitölkkien muovi hyödynnetään energiaksi ja mahdollinen alumiinifolio toimitetaan kierrätykseen.

Paperi

KYLLÄ

- sanoma- ja aikakauslehdet
- puhelinluettelot, mainoslehtiset
- pehmeäkantiset kirjat
- kirjekuoret
- kopiopaperit ja tulosteet

EI

- **narut, teipit, muovit** -> *kuiva- tai sekajätteeseen*
- **kartonki, pahvi** -> *kartonginkeräykseen*
- **lautasliinat, käsipyyhepaperit** -> *kuiva- tai sekajätteeseen*
- **kääre- ja lahjapaperit** -> *kuiva- tai sekajätteeseen*

Laita paperinkeräykseen vain puhdasta keräyspaperia!

Keräyspaperi jatkojalostetaan tehtaalla uusiopaperin raaka-aineeksi. Keräyspaperista tehdään myös selluwillaa talojen lämpöeristykseen.

Vaaralliset jätteet

Vaarallisen jätteen keräykseen kuuluvat:

- elohopeakuumemittarit ja lääkkeet
- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- akut, kytkin-, jarru- ja jäähdytinnesteet
- maalit, liimat, lakat ja kovetteet
- hapot ja emäkset, vahvat puhdistusaineet
- liuottimet ja ohenteet

Ongelmajäte-nimike on nyt valtakunnallisesti muutettu vaaralliseksi jätteeksi. Vaaralliset jätteet ovat terveydelle tai ympäristölle vaarallisia tai haitallisia aineita. Niitä ei saa laittaa muun jätteen joukkoon. Ne on toimitettava omissa pakkauksissaan keräyspisteisiin tai -kierroksille.

Kiertokapula Oy toimittaa vaaralliset jätteet käsiteltäväksi Ekokemille. Ne käsitellään turvallisesti vaarattomiksi, hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan ja hävitetään asiallisesti.

Lääkkeet

Vanhentuneet lääkkeet palautetaan apteekkeihin alkuperäispakkauksissa.

Paristot ja pienakut

Paristot ja pienakut palautetaan omiin vastaanottopisteisiinsä, joita löytyy jokaisesta niitä myyvistä liikkeestä.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromuun eli SER:iin kuuluvat:

- kylmälaitteet (pakastimet ja jääkaapit)
- televisiot ja monitorit
- pienet SE-laitteet (esim. videot, tuulettimet ja keittimet)
- isot kodinkoneet (esim. liedet, pesukoneet ja uunit)
- valaisimet, loisteputket
- energiansäästölamput ja led-lamput
- tietokoneet ja oheislaitteet
- lämmittimet, työkalut (esim. porat ja trimmerit)

Sähkö- ja elektroniikkalaitteita (SE-laitteet) ei saa laittaa kuiva- tai sekajäteastiaan. Ne pitää toimittaa SER-keräyspisteisiin.

Erikseen kuljetettava jäte

Erikseen kuljetettavia jätteitä ovat:

- huonekalut ja metalliromut
- maa-ainekset, hiekoitushiekka ja puutarhajätteet
- terävät ja viiltävät esineet
- erityiskäsittelyä vaativat jätteet (pölyävä jäte)
- autot ja autonrenkaat
- remontti- ja rakennusjäte
- ongelmajätteet eli vaaralliset jätteet
- sähkö- ja elektroniikkalaitteet

Painavat ja isokokoiset jätteet on toimitettava niitä vastaanottaviin pisteisiin.

Jätteiden vastaanotto

Kiertokapula Oy:n jätteidenkäsittelyalueet ovat avoinna ma-pe 7-19

KARANOJA

Karanojantie 145
13430 Hämeenlinna

KAPULA

Kapulasillantie 2
05880 Hyvinkää

PUOLMATKA

Hyötykuja 3
04400 Järvenpää

LUMIKORPI

Meijerikuja
37600 Valkeakoski

**Avoinna: ma, to 7-18 ja
ti, ke, pe 7-16**

keräyspisteet: www.kierratys.info

KIERTOKAPULA OY

Vankanlähde 7
13100 Hämeenlinna

VAIHDE

avoinna: ma-pe 8-15
075 753 0000

kiertokapula@kiertokapula.fi

KIERTOKAPULA